

NOTAT

September 2009

Præsentation af Beskæftigelsesministeriets samlede budget

Dette notat beskriver Beskæftigelsesministeriets samlede budget, herunder ændringer i væsentlige udgiftsposter fra 2009 til 2010.

Det overordnede budget

Der er på ministerområdet en foreløbig nettoudgiftsbevilling på 210,1 mia. kr. i 2010 eksklusiv en overførsel fra den Sociale Pensionsfond på 10,6 mia. kr.

Beskæftigelsesministeriets budget er forhøjet som følge af, at en række områder er overført fra det tidligere Velfærdsministeriet ved kongelig resolution af 7. april 2009. Det drejer sig primært om folkepension, førtidspension, boligsikring, boligydelse, børnetilskud og ligestilling. Samlet betyder det en forhøjelse af ministeriets budget på ca. 120 mia. kr.

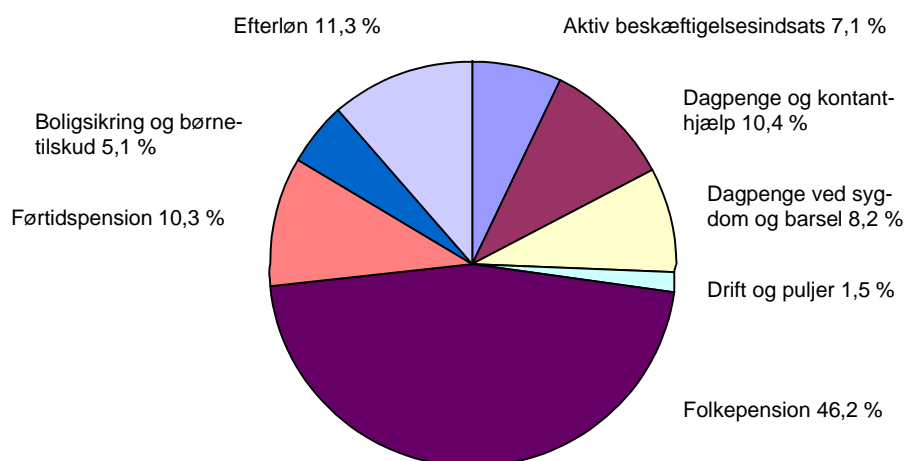
Også etableringen af en enstrengt beskæftigelsesindsats påvirker Beskæftigelsesministeriets budget i forhold til 2009. Midlerne til drift af jobcentrene er overført til kommunerne og fra 2010 bidrager kommunerne til finansieringen af udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge og aktivering af forsikrede ledige. Samlet betyder det en reduktion af ministeriets budget med ca. 9,7 mia. kr.

De budgetterede udgifter er fordelt som følger:

- 46,2 procent til folkepension (97,0 mia. kr.)
- 11,3 procent til efterløn m.v. (23,8 mia. kr.)
- 10,4 procent til dagpenge og kontanthjælp m.v. (21,8 mia. kr.)
- 10,3 procent til førtidspension (21,6 mia. kr.)
- 8,2 procent til dagpenge ved barsel og sygdom (17,2 mia. kr.)
- 7,1 procent til aktiv beskæftigelsesindsats (15,0 mia. kr.)
- 5,1 procent til boligydelse og børnetilskud (10,7 mia. kr.)
- 1,5 procent til drift og puljer (3,1 mia. kr.)

Herudover er der på ministerområdet en indtægtsbevilling på 14,2 mia. kr. Den består primært af medlemsbidrag fra arbejdsløshedskasser og forsikringsordninger vedrørende dagpenge ved sygdom.

Figur 1. Budgetterede udgifter fordelt på hovedområder

Kilde: Finanslovsforslaget for 2010

Konjunkturvurdering

Finanslovsforslaget på Beskæftigelsesministeriets område (§ 17.) er baseret på konjunkturvurderingen i Økonomisk Redegørelse fra maj 2009, hvor ledigheden blev skønnet til 145.000 i 2010.

I den nyeste Økonomiske Redegørelse fra august 2009 skønnes ledigheden til 150.000 i 2009.

Det nye ledighedsskøn medfører, at udgifter til arbejdsløshedsdagpenge forventes at stige med ca. 1,4 mia. kr. Samtidig forventes udgiften til kontanthjælp at falde med 0,1 mia. kr. som følge af ændret skøn over sammensætningen af ledigheden med flere forsikrede ledige og færre på kontanthjælp. Ændringerne som følge af det nye ledighedsskøn er indbudgetteret på § 35. Generelle reserver.

Særlige initiativer:

Ressourcetilpasning i Arbejdstilsynet som følge af udløb af midlertidig bevilling i velfærdsaftalen

Aftalen om Fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden indebærer, at der i perioden 2007-2010 årligt afsættes 70 mio. kr. til særlige initiativer på arbejdsmiljøområdet.

Når den midlertidige bevilling udløber, vil Arbejdstilsynet opleve en betydelig bevillingsreduktion med tilsvarende behov for at reducere antallet af medarbejdere.

Arbejdstilsynet har udarbejdet en plan, som skal sikre, at de særlige initiativer på arbejdsmiljøområdet kan afholdes inden for de økonomiske rammer i den midlertidige bevilling.

Planen indebærer, at den nødvendige personaletilpasning så vidt muligt sker ved naturlig afgang. Det indgår i planen, at de særlige initiativer vil fortsætte ind i 2011 og muligvis 2012. Finansieringen af dette vil komme fra opsparede midler i perioden 2007-2010. I lyset af det seneste års udvikling, hvor den naturlige afgang fra Arbejdstilsynet har været minimal, må det dog konstateres, at den nødvendige personaletilpasning ikke kan forventes gennemført udelukkende ved naturlig afgang.

Opfølgning på ændret ressortdeling

Sikringsstyrelsen er overført til Beskæftigelsesministeriet ved kongelig resolution af 7. april 2009. I tilknytning hertil er en række medarbejdere fra Velfærdsministeriets departement overført til Beskæftigelsesministeriet.

Som opfølgning på ressortdelingen vil Beskæftigelsesministeriet gennemføre en organisationsændring med planlagt virkning fra 1. oktober 2009.

Ordninger for personer på arbejdsmarkedet (den aktive beskæftigelsesindsats, ligestilling og midlertidige ydelser) vil blive forankret i Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Ordninger for personer, der ikke er på arbejdsmarkedet (varige ydelser, inkl. efterløn og førtidspension samt orlovsordninger) vil blive forankret i Sikringsstyrelsen.

Arbejdsdirektoratets kerneopgaver vil vedrøre tilsyn og controlling af indsatsen i akasser og kommuner samt klagesagsbehandling.

Konsekvenser af organisationsændringen vil blive indarbejdet på ændringsforslag til finansloven for 2010.

De væsentligste udgiftsområder:

Dagpenge ved arbejdsløshed

Udgiften til arbejdsløshedsdagpenge i 2010 er skønnet til 23,9 mia. kr. ved et forventet ledighedsniveau på 145.000, jf. konjunkturvurderingen fra maj 2009. Dertil kommer udgifter til feriedagpenge, som forventes at udgøre 1,0 mia. kr.

Som følge af det enstrengede beskæftigelsessystem bidrager kommunerne fra 2010 til finansieringen af dagpengeudgifterne med 7,5 mia. kr.

I konjunkturvurderingen fra august 2009 er ledigheden skønnet til 150.000 i 2010. Det nye ledighedsskøn bevirker, at de offentlige udgifter til dagpenge nu forventes at udgøre 25,3 mia. kr. i 2010 svarende til en stigning på 1,4 mia. kr. i forhold til finanslovsforslaget for 2010. Den kommunale medfinansiering forventes at udgøre 8,0 mia. kr. svarende til en stigning på 0,5 mia. kr.

Dagpengeudgifterne forventes dermed at være ca. 15,6 mia. kr. større end på finansloven for 2009.

Aktiv beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige

De samlede offentlige driftsudgifter til aktiveringsindsatsen i 2010 er budgetteret til 1.604,8 mio. kr. ved et budgetteret aktiveringsomfang på 29.500 helårspersoner.

I forhold til finansloven for 2009 er driftsudgifterne steget med godt 0,1 mia. kr.

Med kommunaliseringen af jobcenterindsatsen er der ikke længere en ramme over driftsudgifter til aktiveringsindsatsen. Kommunerne vil fremover få refunderet 50 pct. af driftsudgifterne uanset antal aktiverede (forudsat de ikke overskrider driftsloftet).

Ved budgetteringen af aktiveringsniveauet er der taget udgangspunkt i det forventede aktiverings- og ledighedsniveau i 2009 samt den forventede ledighed for 2010. Aktiveringsomfanget skønnes at stige fra 20.000 i 2009 til 29.500 helårspersoner, mens ledigheden skønnes at stige fra 105.000 i 2009 til 145.000 i 2010.

Aktiveringsomfanget og udgifterne til indsatsen er forhandlet og aftalt med kommunerne som led i økonomiforhandlingerne.

Aktiveringsbehovet følges løbende og budgetteringen er ikke endelig. Til efteråret vurderes det, om der er behov for at revidere skøn, når den seneste udvikling i aktivering og ledighed kendes.

Administrative midler til beskæftigelsesindsatsen

De nuværende bevillinger til den statslige del af jobcentrene og pilotjobcentrene overføres til kommunernes beskæftigelsesindsats samt til en øget statslig styring af indsatsen. Midlerne til kommunerne er overført via bloktilskud.

Til det statslige beskæftigelsessystem er der afsat 165 mio. kr. til beskæftigelsesregioner, specialfunktioner og Workindenmark-centre, der skal sikre en sammenhængende national beskæftigelsesindsats samt 83,5 mio. kr. til beskæftigelsesrettede aktiviteter.

Beskæftigelsesministeriets Administrationscenter

Beskæftigelsesministeriets Administrationscenter ophører som selvstændig virksomhed i 2009 som led i etablering af ØkonomiServiceCenteret i Økonomistyrelsen (ØSC).

Beskæftigelsesministeriet har i den forbindelse overdraget en række administrative opgaver vedrørende løn, regnskab og bogholderi for ministerområdet til ØSC. Rejseadministrationen for ministerområdet er forankret i Arbejdstilsynet og controller- og indkøbsfunktionen for ministerområdet er forankret i departementet.

Kontanthjælp (ikke-forsikrede ledige på kontanthjælp)

For kontanthjælp er der budgetteret med statslige udgifter på 3,7 mia. kr. og et aktivitetsniveau på 94.700 personer.

I forhold til finansloven for 2009 forventes en stigning på 24.200 kontanthjælpsmodtagere og en stigning i udgifterne på ca. 1 mia. kr.

Aktivering på kontanthjælpsområdet (ikke-forsikrede ledige)

Der er budgetteret med statslige udgifter på 3,5 mia. kr. i 2010, heraf udgør driftsudgifterne i forbindelse med aktivering og revalidering ca. 1,0 mia. kr.

I forhold til finansloven for 2009 er udgifterne faldet med ca. 0,3 mia. kr. Faldet i udgifterne er primært en følge af afbureaukratiseringen af reglerne om aktivering af unge.

Dagpenge ved sygdom

De samlede statslige udgifter til sygedagpenge i 2010 er budgetteret til 7.070 mio. kr.

I forhold til finansloven for 2009 forventes udgifterne at falde med 316 mio. kr.

Denne udvikling i udgifter dækker over to modsatrettede bevægelser. På den ene side forventes merudgifter som følge af en stigning i antal modtagere fra 73.500 i 2009 til 76.800 i 2010. På den anden side forventes mindreudgifter som følge af refusionsomlægningen, hvorefter staten yder 65 pct. refusion i aktive perioder og 35 pct. refusion i passive perioder.

Dagpenge ved barsel

Udgiften til barseldagpenge i 2010 er budgetteret til 9.937 mio. kr.

I forhold til finansloven for 2009 er bevillingen forøget med 261 mio. kr., hvilket afspejler pris- og lønreguleringen samt en stigning i antal modtagere fra 58.000 personer til godt 59.000 personer.

Efterløn

Udgiften til efterløn er budgetteret til 21.250 mio. kr., svarende til 139.300 efterlønsmodtagere i 2010.

Udgiften til den skattefrie præmie skønnes til 1,8 mia. kr. Det forventes, at ca. 19.700 personer vil modtage præmien.

I forhold til finansloven for 2009 forventes efterlønsudgifterne at være stort set uændrede, mens udgifterne til præmien forventes at stige.

Ledighedsydelse

Udgiften til ledighedsydelse i 2010 er budgetteret til 702 mio. kr.

I forhold til finansloven for 2009 forventes udgifterne at stige med 163 mio. kr., hvilket dels afspejler en forventet stigning i antal modtagere fra 9.000 til 10.000 personer, og dels at staten fra 2010 giver 65 pct. refusion af kommunernes udgifter til ledighedsydelse i aktive perioder.

Fleksjob

Udgiften til fleksjob er i 2010 budgetteret til 5.927 mio. kr.

I forhold til finansloven for 2009 forventes udgifterne at stige med 493 mio. kr., hvilket primært afspejler en forventet stigning i antal modtagere fra 53.800 til 54.700 personer.

Revalidering

På de forskellige revalideringsordninger er der budgetteret med 16.000 modtagere og statslige udgifter på 1,8 mia. kr. i 2010.

I forhold til finansloven for 2009 forventes udgifterne at falde med godt 100 mio. kr.

Folkepension

Udgiften til folkepension er for 2010 budgetteret til 96,2 mia. kr.

I forhold til finansloven for 2009 forventes udgifterne at stige med 6,8 mia. kr. hvilket primært afspejler en forventet stigning i antal modtagere fra 906.100 i 2009 til 937.700 i 2010. Hertil kommer merudgifter som følge af Aftale om forårspakke 2.0, som betyder en forhøjelse af pensionstillæget på 2.000 kr. (2009-pl).

Tillæg til pensionister

De samlede offentlige udgifter til personlige tillæg og varmetillæg til pensionister er budgetteret til 1.453 mio. kr. i 2010.

I forhold til finansloven for 2009 forventes udgiften at stige med 56 mio. kr.

De statslige udgifter er budgetteret til 847 mio. kr. i forhold til finansloven for 2009 forventes de statslige udgifter at stige med 28 mio. kr.

Førtidspension

De samlede offentlige udgifter til de forskellige førtidspensionsordninger er budgetteret til 39,7 mia. kr. i 2010.

Antal modtagere er stort set uændret fra 2009 til 2010 og udgør omkring 240.000 helårspersoner.

I forhold til finansloven for 2009 forventes de offentlige udgifter at stige med 2,1 mia. kr. Stigningen er brutto før skat og er derfor knyttet til en bruttoficering af elementer i førtidspensionsydelsen. Der er desuden merudgifter som følge af Aftale

om forårspakke 2.0, hvorefter der sker en forhøjelse af pensionstillægget på 2.000 kr. (2009-pl) fra og med 1. januar 2010.

De statslige udgifter til refusion stiger med 0,6 mia. kr. fra 2009 til 2010. Staten refunderer i dag 35 pct. af kommunernes udgifter til nye førtidspensionister.

Boligstøtte

De samlede offentlige udgifter til de forskellige boligstøtteordninger er budgetteret til 11,8 mia. kr. i 2010.

I forhold til finansloven for 2009 forventes udgifterne at være uændrede i 2010.

Den statslige udgift udgør 8,1 mia. kr., hvilket er et fald på 0,1 mia. kr. i forhold til finansloven for 2009.

Aktiviteten på ordningerne er stort set uændret mellem 2009 og 2010. Faldet i udgifterne skyldes primært harmonisering af regler på området samt Aftale om forårspakke 2.0, som samtidig betyder en forhøjelse af pensionstillægget på 2.000 kr. (2009-pl).

Børnetilskud

Udgiften til børnetilskud er budgetteret til 2.840 mio. kr. i 2010.

I forhold til finansloven for 2009 forventes udgifterne under ét at stige med ca. 172 mio. kr.

Heri indgår bl.a. en forventet stigning i udgifterne til forskudsvis udbetaling af børnebidrag m.v.

Udgifterne til forskudsvis udlagte børnebidrag har været i vækst over en årrække, særligt efter omlægningerne i SKAT. Bl.a. har der været et fortsat faldende niveau i inddrivelsesprocenten (forholdet mellem årets udbetalinger af forskudsvis udlagte bidrag og årets indbetalinger af gæld fra bidragspligtige i året).

Det kan oplyses, at pr. 1. juli 2009 trådte § 96a i lov om aktiv socialpolitik, hhv. § 41a i lov om integration af udlændinge i Danmark i kraft. Heri bemyndiges kommunerne til at fradrage et beløb i udbetalingen af kontant- og starthjælp for personer, for hvem kommunen forskudsvist udbetaler børnebidrag. Der er enkelte undtagelser hertil.